

**Implementatiewet
richtlijn
Solvabiliteit II**

IRS



Verwerkte publicaties

Staatsblad	Kamerstuk	Naam	Inwerkingtreding
Stb. 2012, nr. 679	33.273	Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II	1 jan. 2016
Stb. 2015, nr. 278	34.100	Wet implementatie Omnibus II-richtlijn	1 jan. 2016
Stb. 2015, nr. 309		Inwerkingtredingsbesluit	

Inhoudsopgave

Nr.	Titel	p.
	Implementatiewet richtlijn Solvabiliteit II, geconsolideerde tekst	5
	Wet implementatie Omnibus II-richtlijn	11

Implementatiewet richtlijn Solvabiliteit II geconsolideerde tekst

Artikel I - IX

[Wijzigingen in andere wetten (*red.*)]

Artikel X

Op een entiteit voor risico-acceptatie die een vergunning heeft verkregen voor 31 december 2012 2015¹ en die na die datum geen nieuwe activiteiten is begonnen, blijven artikel 2:54b of 2:54d en de bepalingen van het deel Prudentieel toezicht financiële ondernemingen van de Wet op het financieel toezicht van toepassing zoals die luiden op 31 december 2012.

Kamerstuk 33.273, nr. 3

Dit artikel bevat een overgangsregeling op basis van artikel 211, derde lid, van de richtlijn solvabiliteit II. Op entiteiten voor risico-acceptatie die reeds voor 31 december 2012 een vergunning van de toezichthouder hadden en geen nieuwe activiteiten aanvangen, blijven de huidige vergunningvereisten van toepassing. Bij een entiteit voor risico-acceptatie betreft het één transactie waarbij eenmalig een risico of pakket van risico's wordt geaccepteerd.² Zolang een dergelijke entiteit voor risico-acceptatie slechts de bestaande overeenkomst uitvoert en dus geen nieuwe activiteiten gaat uitvoeren, blijven de regels gesteld ingevolge de richtlijn herverzekering gelden. Daarmee worden bestaande gevallen geëerbiedigd. Het is daarnaast mogelijk dat bijvoorbeeld de entiteit wordt hergebruikt nadat de looptijd van het risicocontract is verstreken en/of dat constitutieve elementen van de entiteit worden gewijzigd. In dergelijke gevallen³ moet de entiteit in het vervolg voldoen aan de nieuwe regels, die door de Commissie zullen worden opgesteld op grond van artikel 211, tweede lid, van de richtlijn en op basis waarvan DNB invulling zal geven aan haar toezicht op entiteiten voor risico-acceptatie.

ARTIKEL XI (overgangsrecht SII Basic) [verval- len]⁴

1. Op een verklaring die is verleend krachtens artikel 1:10, onderdeel a, van de Wet op het financieel toezicht zoals dat artikel luidde voorafgaand aan de inwerkingtreding van ar-

tikel I, onderdeel B, van deze wet, blijft tot negentig dagen na inwerkingtreding van dat artikel de Wet op het financieel toezicht van toepassing zoals deze luidde voorafgaand aan de dag van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel B.

2. De verklaring, bedoeld in het eerste lid, vervalt met ingang van de negentigste dag na de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel B, van deze wet, tenzij de verklaringhouder voorafgaande aan dat tijdstip bij de Nederlandsche Bank een vergunning heeft aangevraagd als bedoeld in artikel 2:27, eerste lid, onderdeel a of onderdeel b, van de Wet op het financieel toezicht.
3. De verklaring, bedoeld in het eerste lid, geldt als een vergunning als bedoeld in artikel 2:75, eerste lid, of artikel 2:80, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht indien de verklaringhouder binnen de termijn, bedoeld in het eerste lid, de Autoriteit Financiële Markten in kennis stelt van de door hem gewenste vergunning, onder overlegging van een afschrift van de verklaring.
4. Een schadeverzekeraar als bedoeld in artikel 1:10, onderdeel a, van de Wet op het financieel toezicht, zoals dat artikel luidde op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel B, stelt de Nederlandsche Bank in kennis van het voornemen om met ingang van de dag van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel B, zijn werkzaamheden te gaan verrichten met gebruikmaking van de artikelen 2:33a en 3:3 van de Wet op het financieel toezicht.
5. In afwijking van het eerste lid blijft op de in het tweede lid bedoelde verklaringhouder de Wet op het financieel toezicht van toepassing zoals deze luidde op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel B, van deze wet tot de dag waarop de Nederlandsche Bank op de aanvraag, bedoeld in het tweede lid, heeft beslist.
6. De aanvraag van een vergunning als bedoeld in het tweede lid geschiedt onder opgave van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen gegevens. Van artikel 2:31, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht blijven de onderdelen a, b, c, f, g, h, en k buiten toepassing.
7. Op de aanvraag, bedoeld in het tweede lid, is artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van de Wet

¹ Stb. 2015, nr. 278 wijzigt het jaartal 2012 in 2015. Volgens Stb. 2015, nr. 309 treedt deze wijziging in werking op 1 januari 2016 (*red.*).

² Kamerstuk 31.131, nr. C.

³ Maar niet uitsluitend in deze gevallen. CEIOPS» Advice for Level 2 Implementing Measures on Solvency II: Special Purpose Vehicles (CEIOPS-DOC-32/09) noemt meer voorbeelden (par. 3.2.2, p. 11–13).

⁴ Stb. 2015, nr. 278. Deze tekst is nooit in werking getreden (*red.*).

bekostiging financieel toezicht niet van toepassing. Het door de Nederlandsche Bank te hanteren tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag door een verklaringhouder waaraan op grond van artikel 3 van het Besluit reikwijdtebepalingen Wft een verklaring is verleend, wordt bij algemene maatregel van bestuur bepaald.

Artikel XI. (Overgangsrecht SII Basic)

1. Op een verklaring die is verleend krachtens artikel 1:10, onderdeel a, van de Wet op het financieel toezicht zoals dat artikel luidde voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel C, van deze wet, blijft tot negentig dagen na inwerkingtreding van dat artikel de Wet op het financieel toezicht van toepassing zoals deze luidde voorafgaand aan de dag van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel C.
2. De verklaring, bedoeld in het eerste lid, vervalt met ingang van de negentigste dag na de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel C, van deze wet, tenzij de verklaringhouder voorafgaande aan dat tijdstip bij de Nederlandsche Bank een vergunning heeft aangevraagd als bedoeld in artikel 2:27, eerste lid, of artikel 2:48, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht.
3. Een schadeverzekeraar als bedoeld in artikel 1:10, onderdeel a, van de Wet op het financieel toezicht, zoals dat artikel luidde op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel C, die voornemens is met ingang van de dag van inwerkingtreding van artikel I, onderdeel C, zijn werkzaamheden te gaan verrichten met gebruikmaking van een vrijstelling als bedoeld in de artikelen 2:49b en 3:3 van de Wet op het financieel toezicht, stelt de Autoriteit Financiële Markten hiervan in kennis. Daarbij geeft hij aan, onder overlegging van een afschrift van de verklaring, of hij een vergunning als bedoeld in artikel 2:75, eerste lid, of artikel 2:80, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht wenst. De verklaring geldt als een vergunning, bedoeld in artikel 2:75, eerste lid, of artikel 2:80, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht.
4. In afwijking van het eerste lid blijft op de in het tweede lid bedoelde verklaringhouder de Wet op het financieel toezicht van toepassing zoals deze luidde op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel C, van deze wet tot de dag waarop de Nederlandsche Bank op de aanvraag, bedoeld in het tweede lid, heeft beslist.

5. De aanvraag van een vergunning als bedoeld in het tweede lid geschiedt onder opgave van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen gegevens. Van artikel 2:49, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht blijven de onderdelen a, b, c, f, g, h, en k buiten toepassing.
6. Op de aanvraag, bedoeld in het tweede en derde lid, is artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van de Wet bekostiging financieel toezicht niet van toepassing. Het door de Nederlandsche Bank te hanteren tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag door een verklaringhouder waaraan op grond van artikel 3 van het Besluit reikwijdtebepalingen Wft een verklaring is verleend, wordt bij algemene maatregel van bestuur bepaald.⁵

Kamerstuk 33.273, nr. 3

In het wetsvoorstel is overgangsrecht opgenomen voor verzekeraars die op het moment van inwerkingtreding van dit wetsvoorstel het bedrijf uitoefenen als levensverzekeraar, natura-uitvaartverzekeraar of schadeverzekeraar.

De huidige vergunning wordt voor levensverzekeraars en schadeverzekeraars kosteloos en van rechtswege omgezet in een zgn. Solvency II-vergunning (artikel 2:27, eerste lid, onderdeel a) dan wel een vergunning voor verzekeraars met beperkte risico-omvang (artikel 2:27, eerste lid, onderdeel b). Indien gewenst kan de betreffende verzekeraar vervolgens gebruik maken van de opt-in of opt-out regeling die is opgenomen in artikel 2:27, vierde en vijfde lid, van de Wet op het financieel toezicht (nieuw). Ter zake van de aanvraag die daaraan verbonden is, wordt het reguliere tarief in rekening gebracht.

Verklaringen die krachtens artikel 1:10 van de Wet op het financieel toezicht zijn verleend, vervallen negentig dagen na inwerkingtreding van het zogenoemde Solvency II Basic-regime. Dit is alleen anders, indien de verklaringhouder voorafgaand aan de vervaldatum een vergunning heeft aangevraagd bij de Nederlandsche Bank. In deze laatstgenoemde situatie blijft op de aanvrager van de vergunning de Wet op het financieel toezicht zoals deze luidde voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel B, van deze wet, van toepassing totdat de Nederlandsche Bank een besluit over de vergunningaanvraag heeft genomen. Een verklaring wordt niet van rechtswege omgezet, omdat het verklaringenregime op meer punten afwijkt van het Solvency II Basic-regime en deze verzekeraars niet betrokken zijn geweest in de Quantative Impact Studies (QIS) waardoor DNB minder inzicht heeft in de financiële

⁵ Art. XIII van het Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II (Stb 2015, nr. 308) bepaalt dat dit tarief 1.000 euro bedraagt. Dit wordt als volgt toegelicht: "Artikel XIII stelt het door DNB ingevolge artikel XI, zesde lid, van de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II in rekening te brengen tarief voor het in behandeling nemen van de vergunningaanvraag vast op 1.000 euro. Dit is lager dan het normale tarief van 5.000 euro, aangezien het gaat om verzekeraars die al werkzaam zijn en ook bij DNB bekend zijn." (red.).

positie van deze verzekeraars. Daarom zal aan verklaringhouders die een verklaring hebben op grond van artikel 3 van het Besluit reikwijdtebepalingen Wft en die een vergunning aanvragen, een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen bedrag in rekening worden gebracht.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat natura-uitvaartverzekeraars hun huidige vergunning behouden. Deze vergunning geeft hen geen recht om op basis daarvan in de Europese Unie werkzaam te zijn en dat blijft zo. Wel zullen de eisen verbonden aan die vergunning enige wijzigingen ondergaan (wordt Solvency II Basic-regime). De verwachting is dat een groot deel van de natura-uitvaartverzekeraars onder het vrijstellingenregime zullen vallen, maar het staat hen uiteraard vrij om de huidige vergunning te behouden. Bij het overgangsrecht is van de premisse uitgegaan dat zij hun huidige vergunning wensen te behouden, maar een kennisgeving aan DNB volstaat om het natura-uitvaartverzekeringsbedrijf voort te zetten onder het vrijstellingsregime.

Kamerstuk 33.273 nr. 6

De leden van de fracties van VVD, CDA en ChristenUnie vragen om een nadere toelichting op het voorgestelde overgangsrecht, waaronder de overgangstermijn.

Met het in de artikelen XI tot en met XIII opgenomen overgangsrecht wordt een zo soepel mogelijke overgang van het oude naar het nieuwe regime beoogd. Hoofregel is dat het nieuwe regime (onmiddellijk) ingaat op het moment van inwerkingtreding van wetswijziging. Hiertoe worden in het voorgestelde artikel XII de bestaande vergunningen van levens- en schadeverzekeraars die onder de huidige en de nieuwe richtlijn vallen, op dat moment van rechtswege omgezet in vergunningen overeenkomstig de nieuwe richtlijn, als voorzien in het voorgestelde artikel 2:27, eerste lid, onderdeel a, Wft. Vergunningen van levensverzekeraars en schadeverzekeraars op wie de nieuwe richtlijn vanwege de in artikel 4 van die richtlijn opgenomen uitsluitingsgronden in beginsel niet van toepassing is, worden op het moment van inwerkingtreding van rechtswege omgezet in Solvency II Basic-vergunningen, als voorzien in het voorgestelde artikel 2:27, eerste lid, onderdeel b, Wft. De betreffende verzekeraars behoeven hiervoor niets te doen.

Indien een levens- of schadeverzekeraar op enig moment daarna wenst af te zien van een vergunning overeenkomstig de richtlijn («opt-out») omdat hij buiten de reikwijdte van de richtlijn is komen te vallen, of zich juist vrijwillig aan dat vergunningregime wil onderwerpen («opt-in»), kan deze gebruik maken van één van de daartoe in het voorgestelde vierde en vijfde lid van artikel 2:27 Wft opgenomen regelingen. Ook vergunningen op grond van het huidige artikel 2:40 Wft voor levens- en schadeverzekeraars met zetel in een derde land worden van rechtswege omgezet. Voor de huidige houders van een verklaring op grond van artikel 1:10 Wft geldt op grond van het voorgestelde artikel XI een overgangstermijn van negentig dagen, waarbinnen ofwel een Solvency II Basic-vergunning kan worden aangevraagd – waarbij de verklaring vervolgens geldig blijft totdat op die aanvraag is beslist – ofwel een beroep kan worden gedaan op de voorgestelde vrijstelling van prudentieel toezicht, waarbij de laatste groep, afhankelijk van de werkzaamheden mogelijk wel een vergunning van de AFM

nodig heeft. Op de aanvraag zal ten aanzien van het tarief voor de aanvraag en de gegevens die bij de aanvraag dienen te worden verstrekt, een speciaal overgangsregime van toepassing zijn.

Kamerstuk 34.100, nr. 3

In artikel XI, eerste, tweede en vijfde lid, is een verwijzing aangepast.

Ter wille van de duidelijkheid is in het nieuwe derde lid het huidige derde en vierde lid opgenomen, waarbij de volgorde is omgedraaid. Voorts is in het derde lid bepaald dat de verklaring als een vergunning geldt, waarbij de betrokken verzekeraar dient aan te geven welke vergunning(en) (de vergunning, bedoeld in artikel 2:75, eerste lid, of artikel 2:80, eerste lid, of beide) hij wenst.

Kamerstuk 34.100, nr. 6

De leden van de fractie van de VVD willen weten in hoeverre implementatie van de Omnibus II-richtlijn per 31 maart 2015 haalbaar is en wat de gevolgen zijn als dit niet tijdig het geval is.

Aangezien de behandeling van dit wetsvoorstel door de Eerste Kamer nog moet plaatsvinden, is de datum van 31 maart 2015 niet meer haalbaar. De richtlijn dient echter pas met ingang van 1 januari 2016 te worden toegepast en het is de verwachting dat deze datum zal worden gehaald. Bovendien zijn zowel de gedelegeerde handelingen onder de richtlijn solvabiliteit II, als de bindende uitvoeringsmaatregelen die de Europese Commissie op advies van EIOPA vaststelt verordeningen en hebben derhalve een rechtstreekse werking. De gedelegeerde handelingen zijn op 17 januari jl. gepubliceerd. De bindende uitvoeringsmaatregelen zullen dit jaar volgen.

De leden van de fractie van de VVD willen weten of er naast versoepelingen ten aanzien van de «matching-opslag» en de «volatiliteitsaanpassingen» ook andere versoepelingen worden doorgevoerd.

Het door de Omnibus II-richtlijn voorziene overgangsrecht houdt op tal van terreinen versoepelingen in. Deze versoepelingen zijn tijdelijk van aard en hebben betrekking op specifieke situaties, die zijn beschreven in de artikelen 308 ter tot en met 308 sexies van de richtlijn solvabiliteit II, zoals ingevoerd door de Omnibus II-richtlijn. Artikel 308 ter, eerste tot en met derde lid, van de richtlijn solvabiliteit II bepaalt bijvoorbeeld dat een verzekeraar die zijn werkzaamheden voor 1 januari 2019 zal hebben gestaakt of onderworpen is aan saneringseisen, onder voorwaarden niet hoeft te voldoen aan de nieuwe solvabiliteitseisen. Artikel 308 ter, negende en tiende lid, bepaalt dat bepaalde vermogensbestanddelen die onder de huidige Wft gekwalificeerd worden als aanwezige solvabiliteit gedurende een overgangstermijn van ten hoogste tien jaar het Tier 1- onderscheidenlijk Tier 2-vermogen mogen worden gerekend, hoewel zij niet voldoen aan de eisen van de richtlijn solvabiliteit II.

De aan het woord zijnde leden [van de VVD fractie (red.)] vragen wanneer de artikelen uit de richtlijn solvabiliteit II in werking kunnen treden.

Artikel 309 van de richtlijn solvabiliteit II bepaalt de inwerkingtreding van de richtlijn. De bepalingen ter uitvoering van de richtlijn dienen formeel met ingang van 31 maart 2015 in werking te treden en de daadwerkelijke toepassing vindt plaats met ingang van 1 januari 2016.

De leden van de fractie van de PvdA vragen of het klopt dat voor de invoeringsdatum van 1 januari 2016 is gekozen om toezichthouders en de sector de gelegenheid te bieden zich aan te passen en indien een verzekeringsmaatschappij uit eigen beweging eerder handelt naar deze nieuwe normen, hoe daar in het toezichttraject mee wordt omgegaan.

De richtlijn moet worden toegepast met ingang van 1 januari 2016. Veel eerder is niet haalbaar, omdat de lagere regelgeving ook gereed moet zijn. Zo is de omvangrijke verordening solvabiliteit II pas op 17 januari formeel vastgesteld. Mocht een verzekeraar de nieuwe normen echter al eerder willen toepassen, dan zal dit vanuit toezichtsoogpunt worden verwelkomd. Formele toetsing van de solvabiliteitsvereisten door de toezichthouder vindt echter plaats op basis van de bestaande vereisten.

In 2015 is middels een overgangsregime er wel voor gekozen om in Nederland de richtlijnverzekeraars te verplichten om de nieuwe toezichtrapportagestaten die ontwikkeld zijn voor het solvabiliteit II framework in te dienen bij DNB.

De overgangsmaatregelen zijn mede genomen om nadelige gevolgen voor bestaande producten te beperken. De leden van de fractie van de SP vragen of de regering kan aangeven welke nadelige gevolgen hier worden bedoeld. Ook de leden van de fracties van het CDA en van de PVV vragen hiernaar. De leden van de fractie van het CDA vragen of de regering enkele voorbeelden kan geven van mogelijke negatieve gevolgen voor bestaande verzekeringsproducten. Deze leden vragen of de regering hierbij met name op de mogelijke gevolgen voor consumenten wil in gaan.

Op grond van de Kwantitatieve impactstudie 5 (QIS5) in 2010 is vastgesteld dat het toenmalige solvabiliteit II raamwerk een te zwaar kapitaalbeslag op verzekeringen met een langlopende verplichting legde en onnodige volatiliteit in de solvabiliteit II balans veroorzaakte. Dit heeft te maken met de lange looptijd van deze verzekeringen waardoor deze gevoelig zijn voor schommelingen in de rentecurve en schommelingen van de spreads op de rentecurve.

De overgangsmaatregelen die zijn opgenomen in de Omnibus II-richtlijn zien vooral op levensverzekeringsproducten waarbij door de verzekeraar een langlopende verplichting is aangegaan, bijvoorbeeld een lijfrenteproduct of andere pensioenproducten. In de Omnibus II-richtlijn is een aantal aanpassingen gemaakt ten aanzien van het concept solvabiliteit II raamwerk. De nadelige gevolgen gaan dus vooral over een onevenredig zwaar kapitaalbeslag voor producten met langlopende verplichtingen en onnodige volatiliteit in de solvabiliteit II balans. Verzekeraars zijn lange termijnbeleggers om aan hun langetermijnverplichtingen te kunnen voldoen. Het is daarom zinvol om korte termijn volatiliteit in dit verband te dempen. Hiermee is mede beoogd om de pensioenverzekeringen niet onnodig duur te maken voor de consument. Uiteindelijk zal in de toepassing van het solvabiliteit II raamwerk vanaf 2016 moeten blijken of dit ook

gelukt is. Er is gekozen voor een evaluatiemoment voor eind 2018 voor de detailregels zoals die opgenomen zijn in de gedelegeerde handelingen.

Een van de overgangsmaatregelen is dat verzekeraars van wie de hybride kapitaalinstrumenten (nog) niet aan de eisen voldoen onder voorwaarden nog tien jaar deze hybride kapitaalinstrumenten mogen gebruiken voor de berekening van de solvabiliteit. De leden van de fractie van de SP vragen over welke hybride kapitaalinstrumenten het gaat en of kan worden aangegeven hoeveel verzekeraars nog niet aan de eisen voldoen. Voorts vragen zij welke voorwaarden worden bedoeld en waarom de termijn van tien jaar is gekozen.

In de overgangsmaatregel zijn de drie voorwaarden te vinden waaraan een hybride kapitaalinstrument moet voldoen, wil een verzekeraar het instrument via de overgangsmaatregel tot het Tier 1 vermogen (d.w.z. het eigen vermogen met de meest hoogwaardige kwaliteit) mogen toerekenen. Ten eerste moet het instrument eerder zijn uitgegeven dan de inwerkingtreding van de gedelegeerde handeling die inmiddels op 18 januari in werking is getreden. Ten tweede moet het instrument voldoen aan de criteria die thans onder de Wft van toepassing zijn. En ten derde moet het om instrumenten gaan die anders niet in Tier 1 of Tier 2 kapitaal ingedeeld hadden kunnen worden.

Op dit moment kan nog geen antwoord gegeven worden op de vraag welke thans in gebruik zijnde hybride kapitaalinstrumenten onder de overgangsregeling zullen vallen en dus hoeveel verzekeraars aan de betreffende eisen voldoen.

Er is gekozen voor een overgangstermijn van tien jaar, zodat verzekeraars ruim de tijd krijgen om nieuwe hybride kapitaalinstrumenten uit te geven die aan de solvabiliteit II eisen voldoen. Op deze wijze wordt voorkomen dat de financiële markten de vraag naar nieuwe hybride kapitaalinstrumenten niet kan absorberen.

Kapitaalinstrumenten die onder de overgangsmaatregelen vallen, mogen overigens niet ongelimiteerd gebruikt worden ter dekking van het solvabiliteitskapitaalvereiste. Deze kapitaalinstrumenten mogen maximaal 20% van het totale Tier 1 kapitaal uitmaken (artikel 82 van de S II-Verordening).

De leden van de fractie van de SP vragen waarom het onder restricties is toegestaan om bij de inwerkingtreding van de richtlijn solvabiliteit II nog niet meteen te voldoen aan het solvabiliteitskapitaalvereiste en welke restricties hier worden bedoeld en wanneer de verzekeraars wel aan de kapitaalvereisten moeten voldoen.

De bedoelde overgangsmaatregel draagt bij aan een soepele overgang bij het in werking treden van de richtlijn solvabiliteit II op 1 januari 2016. Indien een verzekeraar bij de invoering op 1 januari 2016 niet voldoet aan het solvabiliteitskapitaalvereiste, maar wel op 31 december 2015 voldeed aan de vereiste solvabiliteit volgens het huidige kader (solvabiliteit I), heeft deze verzekeraar twee jaar, in plaats van een half jaar, de tijd om te voldoen aan het solvabiliteitskapitaalvereiste. Deze overgangsmaatregel is opgenomen in de richtlijn om verzekeraars die oorspronkelijk ge-

woon voldeden aan alle solvabiliteit I normen voldoende tijd te geven om over te gaan naar solvabiliteit II.

Met de implementatie van deze richtlijn wordt ingevoerd dat de periode voor herstel van niet-naleving van het solvabiliteitskapitaalvereiste wordt verlengd ingeval sprake is van ongunstige marktomstandigheden, zo lezen de leden van de fractie van het CDA. Deze leden vragen de regering of kapitaalvereisten toch juist zijn bedoeld als buffer bij ongunstige marktomstandigheden en dat het verlengen van niet-naleving van de eisen juist tot gevolg heeft dat een verzekeraar insolvent wordt met alle nadelige gevolgen van dien.

Het is juist dat het kapitaalvereiste bedoeld is om bepaalde, tevoren gedefinieerde schokken, op te vangen. Als niet aan het solvabiliteitskapitaalvereiste wordt voldaan, voorziet de richtlijn solvabiliteit II er in dat de verzekeraar maatregelen moet treffen om binnen een half jaar weer aan het kapitaalvereiste te voldoen. In uitzonderlijke ongunstige omstandigheden (zoals de crisis van 2008), die mogelijk meerdere verzekeraars in problemen brengen, kan het zijn dat de betrokken verzekeraar(s) de bedoelde maatregelen om het solvabiliteitskapitaalvereiste te herstellen, gegeven de marktomstandigheden, alleen tegen grote verliezen kan treffen. Ook kan het zijn dat in dergelijke omstandigheden de te nemen maatregelen de situatie verder verslechteren. Daarom staat de richtlijn toe dat in dergelijke omstandigheden de periode waarbinnen het solvabiliteitskapitaalvereiste moet worden hersteld kan worden verlengd. De toezichthouder kan deze bevoegdheid echter alleen dan toepassen als EIOPA heeft verklaard dat dergelijke uitzonderlijke ongunstige omstandigheden zich voordoen. Met betrekking tot de toepassing van deze bevoegdheid brengt EIOPA nog nadere richtsnoeren uit. Deze richtsnoeren staan nog tot 2 maart 2015 ter consultatie uit.

Voor het minimumsolvabiliteitsvereiste is geen mogelijkheid gecreëerd om de hersteltermijnen te verlengen. Dit betekent dat de zwaardere interventie maatregelen, zoals het intrekken van de vergunning, wel van toepassing blijven. Ook de bepaling dat het hybride kapitaal dient te worden omgezet in eigen vermogen, of volledig dient te worden afgeschreven wanneer het solvabiliteitskapitaalvereiste langer dan 6 maanden doorbroken is, blijft van kracht.

Artikel XII

1. Een vergunning die is verleend op grond van artikel 2:27, eerste lid, of artikel 2:40, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht zoals die artikelen luiden voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit artikel wordt:

- a. indien deze vergunning is verleend aan een levensverzekeraar of schadeverzekeraar die niet voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 4, eerste lid, onderdelen a tot en met e, van de richtlijn solvabiliteit II, of waarop artikel 4, vierde lid, laatste alinea, van dat artikel van toepassing is, onverminderd het tweede en derde lid, op het tijdstip**

van inwerkingtreding van dit artikel van rechtswege omgezet in een vergunning als bedoeld in artikel 2:27, eerste lid, of artikel 2:40, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht; of

- b. indien deze vergunning is verleend aan een levensverzekeraar of schadeverzekeraar die voldoet aan de eisen, gesteld in artikel 4, eerste lid, onderdelen a tot en met e, van de richtlijn solvabiliteit II en waarop artikel 4, vierde lid, laatste alinea, van dat artikel niet van toepassing is, onverminderd het tweede en derde lid, op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit artikel van rechtswege omgezet in een vergunning als bedoeld in artikel 2:48, eerste lid, of artikel 2:50, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht.**

2. Een levensverzekeraar of schadeverzekeraar waarop het eerste lid, onderdeel b, van toepassing is, en die ervoor kiest zijn werkzaamheden na het in werking treden van deze wet te gaan verrichten met een vergunning als bedoeld in artikel 2:27, eerste lid, of artikel 2:40, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht, stelt de Nederlandsche Bank uiterlijk op de dag voorafgaand aan de dag van inwerkingtreding van dit artikel daarvan in kennis. Alsdan wordt zijn vergunning op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit artikel van rechtswege omgezet in die vergunning.

3. Op een schadeverzekeraar die op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze wet een vergunning heeft op grond van artikel 2:27, eerste lid, of artikel 2:40, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht zoals dit artikel luidde voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze wet, en die het voornemen heeft zijn werkzaamheden te gaan verrichten met gebruikmaking van de artikelen 2:49b onderscheidenlijk 2:54.0a en 3:3 van de Wet op het financieel toezicht, is artikel XI, derde en zesde lid, van overeenkomstige toepassing.

Kamerstuk 33.273, nr. 3

Zie de toelichting bij art. XI (*red.*).

Kamerstuk 34.100, nr. 3

Artikel 4, vierde lid, laatste volzin, van de richtlijn eist dat een levensverzekeraar of schadeverzekeraar onder de reikwijdte van de richtlijn blijft vallen indien hij op het moment van inwerkingtreding van de richtlijn een bijkantoor heeft in een andere lidstaat of daarnaar diensten verricht op basis van het Europese paspoort. De opsomming in het eerste lid, onderdeel a, is met deze eis aangevuld. Voorts zijn enkele verwijzingen aangepast.

Het nieuwe tweede lid bevat de zogenoemde opt-in mogelijkheid en is een uitzondering op de omzetting zoals bepaald in artikel XII, eerste lid, onderdeel b, van de Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II. Levens- en schadeverzekeraars die voldoen aan de eisen van artikel XII, eerste lid, onderdeel b, en die hun werkzaamheden willen voortzetten met een vergunning als bedoeld in artikel 14 of artikel 162 van de richtlijn solvabiliteit II (Solvency II-vergunning) moeten dit vóór 1 januari 2016 aan de Nederlandsche Bank meedelen. Hun bestaande vergunning wordt dan niet omgezet in een vergunning voor verzekeraars met beperkte risico-omvang, maar in een Solvency II-vergunning.

Het derde lid (tweede lid oud) kan alleen betrekking hebben op schadeverzekeraars, omdat levensverzekeraars geen gebruik kunnen maken van de vrijstelling. Daarom wordt het tweede lid beperkt tot schadeverzekeraars. Voorts wordt bij de verwijzingen nu ook rekening gehouden met schadeverzekeraars met zetel in een staat die geen lidstaat is.

Voorgesteld wordt het derde lid (oud) te laten vervallen, omdat er bij een van rechtswege omzetting geen kosten zijn.

Artikel XIII

1. **Op een natura-uitvaartverzekeraar die op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze wet een vergunning heeft op grond van artikel 2:48, eerste lid, of artikel 2:50, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht, en die het voornemen heeft zijn werkzaamheden te gaan verrichten met gebruikmaking van de artikelen 2:49b onderscheidenlijk 2:54.0a en 3:3 van de Wet op het financieel toezicht is artikel XI, derde lid, van overeenkomstige toepassing.**
2. **Een natura-uitvaartverzekeraar waarop het eerste lid van toepassing is, en die ervoor kiest zijn werkzaamheden na het in werking treden van deze wet te gaan verrichten met een vergunning als bedoeld in artikel 2:27, eerste lid, of artikel 2:40, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht, stelt de Nederlandsche Bank uiterlijk op de dag voorafgaand aan de dag van inwerkingtreding van dit artikel daarvan in kennis. Alsdan wordt zijn vergunning op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit artikel van rechtswege omgezet in die vergunning.**

Kamerstuk 33.273, nr. 3

Zie de toelichting bij art. XI (*red.*).

Artikel XIV

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen aanvullende regels van overgangsrechtelijke aard worden gesteld ter uitvoering van richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het ver-

zekerings- en herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (PbEU 2009, L 335) dan wel van bindende EU-rechtshandelingen ter uitvoering of wijziging van die richtlijn. Deze regels kunnen met name zien op het instellen van overgangstermijnen voor de invoering of wijziging van verplichtingen voor verzekeraars die houders zijn van een vergunning op grond van artikel 2:27, eerste lid, of artikel 2:40, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht.

Kamerstuk 34.100, nr. 3

Voor natura-uitvaartverzekeraars die gebruik willen maken van de vrijstelling van prudentieel toezicht wordt in het eerste lid voorzien in eenzelfde overgangsregeling als voor schadeverzekeraars die een beroep op deze vrijstelling willen doen.

Voorts biedt het nieuwe tweede lid natura-uitvaartverzekeraars eenzelfde mogelijkheid als artikel XII, tweede lid, van de implementatiewet richtlijn solvabiliteit II. Door het aanvragen van een vergunning voor het levensverzekeringbedrijf worden de betrokken natura-uitvaartverzekeraars wel aangemerkt als levensverzekeraars.

Artikel XV. (Inwerkingtreding)

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel XVI. (Citeertitel)

Deze wet wordt aangehaald als: Implementatiewet richtlijn solvabiliteit II.

Wet implementatie Omnibus II richtlijn geconsolideerde tekst

Artikel I, II, III, IIIa

[wijzigen andere wetten (*red.*)]

Artikel IIIb

1. Ter voorbereiding op de invoering van richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II) (herschikking) (PbEU 2009, L 335) kan de Nederlandse Bank de besluiten, bedoeld in artikel 308 bis, eerste lid, onderdelen a tot en met i en k en l, tweede en derde lid, van de richtlijn solvabiliteit II nemen.
2. **Besluiten van de Nederlandse Bank als bedoeld in artikel 308 bis, vierde lid, van de richtlijn solvabiliteit II treden niet in werking voor 1 januari 2016.**

Kamerstuk 34.100 nr. 7

Artikel IIIb implementeert artikel 308 bis van de richtlijn solvabiliteit II. Ter voorbereiding op de toepassing van de richtlijn solvabiliteit II dienen door de toezichthouder bepaalde besluiten te worden genomen, zoals de goedkeuring van het interne model dat de verzekeraar met ingang van 1 januari 2016 wil toepassen.

De richtlijn bepaalt in artikel 308 bis, vierde lid, dat de besluiten van de toezichthouder over aanvragen voor goedkeuring of toestemming niet in werking treden voor 1 januari 2016. Hierin voorziet het tweede lid.

ARTIKEL IV

1. **Op herverzekeraars, levensverzekeraars en schadeverzekeraars die met ingang van 1 januari 2016 geen nieuwe verzekeringen sluiten en uitsluitend hun bestaande verzekeringsportefeuille beheren en afwickelen, zijn de titels I, II en III van de richtlijn solvabiliteit II niet van toepassing mits zij voldoen aan artikel 308 ter, eerste lid, onderdeel a of b, en derde lid, van de richtlijn solvabiliteit II.**
2. **Op de in het eerste lid bedoelde verzekeraars is artikel 308 ter, tweede lid, van de richtlijn solvabiliteit II van toepassing.**
3. **Artikel 308 ter, veertiende lid, van de richtlijn solvabiliteit II is van toepassing op een verzekeraar die:**
 - a. **op 31 december 2015 in het bezit was van een vergunning op grond van de Wet op het financieel toezicht;**
 - b. **voldeed aan de op dat moment gelden-**

de solvabiliteitseisen van de Wet op het financieel toezicht; en

- c. **op 1 januari 2016 zou moeten voldoen aan het solvabiliteitskapitaalvereiste van de richtlijn solvabiliteit II maar gedurende dat jaar niet daaraan voldoet.**
4. **Artikel 308 ter, zeventiende lid, van de richtlijn solvabiliteit II is van toepassing op het niveau van een verzekeringsrichtlijn-groep, indien de verzekeraars in die groep op 31 december 2015 voldoen aan de in-gevolge artikel 3:285, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht vereiste aangepaste solvabiliteit.**

Kamerstuk 34.100, nr. 3

Dit artikel implementeert artikel 308 ter, eerste, tweede, derde, veertiende en zeventiende lid, van de richtlijn solvabiliteit II, zoals deze artikelen zijn gewijzigd met artikel 2, onderdeel 80, van de Omnibus II-richtlijn.

Artikel 308 ter, eerste lid tot en met derde lid, voorziet in een termijn enerzijds voor verzekeraars die op het moment van inwerkingtreding van de richtlijn solvabiliteit II hun bedrijf aan het afwickelen zijn en dat voor 1 januari 2019 hebben voltooid en anderzijds voor verzekeraars die onderworpen zijn aan saneringsmaatregelen zoals bedoeld in titel IV, hoofdstuk II, van de richtlijn solvabiliteit II. Zij moeten dan wel aan de voorwaarden bedoeld in artikel 308 ter, tweede en derde lid voldoen. Indien dat niet het geval is, zullen de eisen van de richtlijn solvabiliteit II van kracht zijn.

Artikel 308 ter, vierde lid, zal worden geïmplementeerd in de Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft.

Artikel 308 ter, dertiende lid, wordt geïmplementeerd in het besluit prudentiële regels Wft. Dit betreft een overgangsmaatregel om de kapitaal-eisen op beleggingen in aandelen tijdelijk te verlagen.

Artikel 308 ter, veertiende lid, wordt geïmplementeerd door het derde lid. Dit artikel geeft een overgangstermijn wanneer een verzekeraar niet aan de SCR kan voldoen.

Artikel 308 ter vijftiende lid wordt niet geïmplementeerd in de Wft. De overgangsmaatregel in het vijftiende lid, die regelt dat verzekeraars die de IORP richtlijn mogen toepassen voor de pensioenverzekeringen gebruik kunnen blijven maken van de kapitaal-eisen zoals deze zijn vastgesteld in de Solvabiliteit I richtlijnen is niet relevant omdat we deze lidstaatoptie in de IORP richtlijn niet hebben overgenomen in de Nederlandse wet.

Artikel 308 ter, vijfde tot en met twaalfde en zestiende en zeventiende lid, eerste alinea, wordt bij algemene maatregel van bestuur geregeld. Deze leden behelzen de volgende overgangsmaatregelen:

Artikel 308 ter, vijfde tot en met achtste lid, bepaalt dat de

beschikbare termijnen voor indiening van informatie telkens worden verkort. Hierdoor wordt verzekeraars de tijd gegund hun systemen op orde te krijgen.

Artikel 308 ter, negende en tiende lid, behelst een overgangsmaatregel van maximaal 10 jaar voor het hybride kapitaal dat onder de huidige Wft is aangetrokken en straks niet meer voldoet aan de eisen onder de richtlijn solvabiliteit II.

Artikel 308 ter, elfde lid, is een overgangsmaatregel voor het beleggen in securitisaties zoals verpakte Nederlandse hypotheken. Dit omdat onder de richtlijn solvabiliteit II, evenals onder de richtlijn kapitaalvereisten voor banken, eisen zijn gesteld aan de kwaliteit van dergelijke beleggingen. Het twaalfde geeft een tijdelijke verlichting in de kapitaalvereisten in de standaardformule voor de berekening van het concentratierisico in de SCR.

Het zestiende lid betreft de lidstaatoptie om tot maart 2022 toe te staan dat een intern model onder voorwaarden ook kan bestaan uit een deel van de groep indien zowel de verzekeraar als de uiteindelijke moederonderneming in dezelfde lidstaat is gevestigd.

Het zeventiende lid bepaalt welke overgangsbepalingen ook van toepassing zullen zijn op het niveau van de verzekeringsrichtlijn groep. De tweede alinea van het zeventiende lid is geïmplementeerd in artikel IV, vierde lid.

De artikelen 308 quater en 308 quinquies betreffen overgangsmaatregelen die gericht zijn op een versoepeling van de te gebruiken risicovrije rentetermijnstructuur bij de berekening van de technische voorzieningen.

In artikel 308 quater gaat het via een middeling van de risicovrije rentetermijnstructuur die in een lidstaat gebruikt werd vóór de invoering van de richtlijn solvabiliteit II en de risicovrije rentetermijnstructuur zoals die gepubliceerd gaat worden door EIOPA onder genoemde richtlijn. De verwachting is dat geen enkele Nederlandse verzekeraar van deze overgangsmaatregel gebruik gaat maken, omdat onder de Wft in de toereikendheidstoets een risicovrije rentetermijnstructuur gebruikt moet worden die prudenter is dan die straks onder de richtlijn solvabiliteit II gebruikt moet worden. Daarom wordt dit artikel vooralsnog niet geïmplementeerd in het Besluit prudentiële regels Wft.

Artikel 308 quinquies regelt de versoepeling van de risicovrije termijnstructuur via twee berekeningen van de technische voorzieningen. De verwachting is dat ook deze overgangsmaatregel niet gebruikt gaat worden door Nederlandse verzekeraars. Dit betekent dat ook artikel 308 sexies waarin aanvullende publicatieverplichtingen worden geëist wanneer gebruik gemaakt wordt van artikel 308 quater of artikel 308 quinquies niet relevant is voor Nederlandse verzekeraars en niet geïmplementeerd hoeft te worden.

Kamerstuk 34.100, nr. 6

De verwachting is dat geen enkele Nederlandse verzekeraar van deze overgangsmaatregel (artikel 308 quater) gebruik gaat maken, omdat onder de Wft in de toereikendheidstoets een risicovrij rentetermijnstructuur gebruikt moet worden die prudenter is dan die straks onder de richtlijn solvabiliteit II gebruikt moet worden. De leden van de fractie van de VVD vragen wat prudenter inhoudt en of dat strenger is. Ook vragen zij waarin deze verschilt en wat als een

Nederlandse verzekeraar wel van deze overgangsmaatregel gebruik zou willen maken.

De in de toereikendheidstoets gehanteerde risicovrije rentetermijnstructuur is strenger dan de die onder de richtlijn solvabiliteit II (d.w.z. er wordt een lagere rente gehanteerd). Hoewel verwacht wordt dat Nederlandse verzekeraars van deze overgangsmaatregel geen gebruik zullen maken, worden de artikelen 308 quater en 308 quinquies zekerheidshalve toch geïmplementeerd in het Besluit prudentiële regels Wft (zie Artikel I, onderdeel GG, artikelen 115 en 116 van de consultatieversie van het Implementatiebesluit richtlijn en verordening solvabiliteit II).

© R.E. Batten

disclaimer

Gestreefd wordt naar juistheid, volledigheid en actualiteit van deze Wft-editie,
maar dat kan niet worden gegarandeerd.

